

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ **privind utilizarea în scopuri exclusiv pașnice a energiei nucleare**

În temeiul art.107 din Constituție și al art.1 pct.V poz.4 din Legea nr.680/2002 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță:

CAPITOLUL I **Dispoziții generale**

Art.1 - Promovarea și utilizarea energiei nucleare în scopuri exclusiv pașnice constituie priorități naționale în contextul aplicării programelor de dezvoltare durabilă a societății. Activitățile din domeniul nuclear se desfășoară cu respectarea standardelor de securitate nucleară în vederea asigurării unei protecții corespunzătoare a personalului de exploatare, populației, proprietății și mediului.

Art.2 - Obiectul prezentei ordonanțe îl constituie promovarea și organizarea activităților în domeniul nuclear pentru asigurarea resurselor de energie nucleară, progreselor științei și tehnologiei, prin încurajarea cercetării, dezvoltării și utilizării aplicațiilor nucleare în scopuri pașnice.

Art.3 - Sunt supuse prevederilor prezentei ordonanțe, următoarele activități din domeniul nuclear:

- a) cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică în domeniul energiei nucleare;
- b) cercetarea, experimentarea, proiectarea, amplasarea, construirea, montajul, punerea în funcțiune, exploatarea, modificarea, importul, exportul, conservarea și dezafectarea obiectivelor și instalațiilor nucleare;
- c) prospectarea, exploatarea și prepararea minereurilor de uraniu și toriu pentru obținerea concentratului tehnic;
- d) conservarea și închiderea minelor de uraniu, dezafectarea haldelor și depozitelor de steril cu conținut scăzut de uraniu;
- e) producerea, furnizarea, tratarea, utilizarea, depozitarea intermediară sau finală, transportul, tranzitul, importul și exportul materialelor nucleare și radioactive, inclusiv al combustibilului nuclear proaspăt, al apei grele și al tritiului;

- f) colectarea, tratarea, prelucrarea, transportul, depozitarea intermediară și finală a deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat;
- g) evidența și controlul materialelor radioactive și a instalațiilor nucleare, inclusiv a materialelor de interes nuclear, aflate pe teritoriul României;
- h) protecția fizică a obiectivelor și instalațiilor nucleare;
- i) asigurarea calității, securității nucleare, radioprotecției și protecției populației, mediului înconjurător și a proprietății;
- j) managementul urgenței nucleare și/sau radiologice în interiorul și/sau în afara unui obiectiv nuclear sau a unei instalații nucleare, inclusiv pregătirea și specializarea permanentă a personalului implicat;
- k) informarea și educarea populației și dezvoltarea relațiilor cu mass-media privind desfășurarea activităților nucleare în scopuri pașnice;
- l) cercetarea științifică în scopul aplicării tehnicilor și tehnologiilor nucleare în economie și în viața socială;
- m) elaborarea reglementărilor la nivel național în domeniul nuclear;
- n) dezvoltarea relațiilor de cooperare internațională privind proiectele și/sau programele nucleare;
- o) asigurarea pentru incidente și accidente nucleare și evaluarea daunelor în caz de accident nuclear și/sau urgență radiologică;
- p) producerea, furnizarea, tratarea, utilizarea, depozitarea intermediară sau finală, transportul, tranzitul, importul și exportul dispozitivelor generatoare de radiații, a surselor radioactive deschise și închise.

CAPITOLUL II

Desfășurarea activităților nucleare

Art.4 - Activitățile prevăzute la art.3 sunt activități de interes național și pot fi desfășurate numai de agenți economici autorizați în conformitate cu reglementările naționale și normele internaționale din domeniul nuclear.

Art.5 - Amplasamentul, construcția, transferul de proprietate și dezafectarea reactorilor nucleari de putere și de cercetare, precum și a depozitelor finale de deșeuri radioactive și combustibil nuclear uzat se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

CAPITOLUL III

Planul Nuclear Național

Art.6 - În România activitățile din domeniul nuclear se desfășoară conform Planului Nuclear Național, denumit în continuare PNN, elaborat în baza Strategiei de Dezvoltare a Domeniului Nuclear și a Planului de Acțiune.

Art.7 - Agenția Națională pentru Energie Atomică, denumită în continuare ANEA, funcționează ca direcție generală specializată în cadrul Ministerului Educației și Cercetării, elaborează PNN cu consultarea ministerelor, a altor organe ale administrației

publice centrale și locale, a agenților economici care au responsabilități și activează în domeniul nuclear, precum și a asociațiilor profesionale din domeniu.

Art.8 - (1) PNN este instrumentul prin care statul realizează politica generală pe termen lung în domeniul utilizării pașnice a energiei nucleare și a tehnicilor și tehnologiilor nucleare în economie și viața socială, în scopul dezvoltării durabile a societății.

(2) PNN cuprinde politicile și obiectivele referitoare la promovarea și organizarea activităților în domeniului nuclear.

Art.9 - Strategia energetică nucleară se elaborează de Ministerul Industriei și Resurselor și este componentă a Strategiei de Dezvoltare a domeniului nuclear și a Planului de acțiune, aprobată prin hotărâre a Guvernului.

Art.10 - (1) Implementarea PNN se face pe baza unor programe sectoriale pe termen scurt, mediu și lung.

(2) Programele sectoriale privind dezvoltarea și aplicarea tehnicilor și tehnologiilor nucleare în alte domenii ale economiei și vieții sociale sunt elaborate și administrate de ministerele cu activități specifice și responsabilități în domeniu.

CAPITOLUL IV

Coordonarea națională și cooperarea internațională

Art.11 - (1) ANEA coordonează promovarea activităților nucleare în România, pe baza PNN, cu consultarea ministerelor, a altor organe ale administrației publice centrale și locale, a agenților economici care au responsabilități și activează în domeniul nuclear, precum și a asociațiilor profesionale din domeniu.

(2) ANEA asigură stimularea dezvoltării parteneriatului internațional prin colaborarea cu Agenția Internațională pentru Energie Atomică Viena, denumită în continuare AIEA, și cu alte organizații internaționale sau regionale de profil, precum și încheierea de acorduri și contracte de cercetare-dezvoltare, de asistență tehnică, de expertiză, de specializare a personalului, cu consultarea ministerelor cu activități specifice și responsabilități în domeniul nuclear.

(3) ANEA promovează participarea agenților economici din domeniul nuclear la activitățile pe profilul de activitate și la cele care se desfășoară sub egida AIEA.

CAPITOLUL V

Controlul activităților nucleare

Art.12 - Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare, denumită în continuare CNCAN, aflată în coordonarea Ministerului Apelor și Protecției Mediului, este autoritatea națională competentă în domeniul reglementării, autorizării și controlului activităților nucleare desfășurate în România.

Art.13 - Pentru asigurarea controlului materialelor nucleare și radioactive sau a combustibilului nuclear, în cazul în care agentul economic deținător este în stare de faliment declarată, Guvernul poate decide, în condițiile prezentei ordonanțe, transferul acestora la un agent economic român autorizat de CNCAN.

Art.14 - CNCAN acordă autorizații titularilor de instalații nucleare, în urma verificării calității de „proprietar”, „utilizator” sau „operator”, după caz, a acestora, și face mențiuni în acest sens în cuprinsul autorizației.

CAPITOLUL VI

Consiliul Național pentru Energie Nucleară

Art.15 - (1) În vederea armonizării politicilor în domeniul nuclear și monitorizării implementării PNN se constituie, în subordinea primului-ministru, Consiliul Național pentru Energie Nucleară, denumit în continuare CNEN.

(2) CNEN este alcătuit din reprezentanți ai următoarelor ministere cu atribuții în domeniul nuclear:

- a) Ministerul Industriei și Resurselor;
- b) Ministerul Educației și Cercetării - ANEA
- c) Ministerul Apelor și Protecției Mediului – CNCAN;
- d) Ministerul Sănătății și Familiei;
- e) Ministerul de Interne;
- f) Ministerul Apărării Naționale;
- g) Ministerul Afacerilor Externe.

Art.16 - CNEN are următoarele atribuții:

- a) avizarea PNN și monitorizarea acestuia pe componentele organizatorice, tehnice și financiare;
- b) aprobarea programelor sectoriale pe termen scurt, mediu și lung;
- c) promovarea cercetării-dezvoltării în domeniul utilizării energiei nucleare în scopuri pașnice;
- d) monitorizarea implementării activităților de utilizare a tehnicilor și tehnologiilor nucleare în economie și în viața socială, în scopul dezvoltării durabile a societății;
- e) aprobarea strategiilor privind pregătirea personalului de specialitate din domeniu, inclusiv a personalului de intervenție în caz de accident nuclear și/sau urgență radiologică;
- f) analizarea modernizării continue a sistemelor de protecție fizică a obiectivelor nucleare;
- g) analizarea informărilor periodice, prezentate de CNCAN, privind securitatea instalațiilor nucleare și suportul tehnic național aferent, precum și cele privind garanțiile nucleare;
- h) analizarea proiectelor actelor normative care reglementează domeniul nuclear și propunerea de măsuri corective în cazul sesizării unor deficiențe de ordin legislativ;

- i) avizarea documentațiilor privind amplasarea, construirea, transferul proprietății reactorilor nucleari de putere și de cercetare și a depozitelor finale de deșeuri radioactive și de combustibil nuclear uzat, precum și cele privind dezafectarea reactorilor nucleari de putere și de cercetare;
- j) urmărirea armonizării legislației naționale cu legislația, standardele și recomandările internaționale în domeniul nuclear;
- k) monitorizarea sistemelor de marcare a surselor radioactive în conformitate cu cerințele specifice internaționale;
- l) monitorizarea punerii în aplicare a acordurilor și tratatelor internaționale din domeniul nuclear;
- m) aprobarea participării României la programele sau proiectele internaționale în domeniul nuclear.

Art.17 - Secretariatul CNEN este asigurat de ANEA și CNCAN.

Art.18 - Pentru exercitarea atribuțiilor sale CNEN poate decide constituirea unor comisii de experți din cadrul instituțiilor naționale cu responsabilități în domeniu.

CAPITOLUL VII

Sursele de finanțare privind promovarea activităților din domeniul nuclear

Art.19 - Promovarea activităților din domeniul nuclear se face pe baza surselor de finanțare rezultate din:

- a) fonduri de la bugetul de stat;
- b) fonduri din activități de producție și servicii în domeniul nuclear;
- c) fonduri atrase de la agenții economici cu capital de stat, mixt sau privat;
- d) fonduri provenite din cooperări în cadrul proiectelor și/sau programelor internaționale;
- e) alte fonduri constituite conform legii.

Art.20 - Ministerele, precum și agenții economici, care au responsabilități sau desfășoară activități specifice în domeniu, vor prevedea în bugetul anual propriu fonduri privind promovarea activităților nucleare.

Art.21 - Ministerul Educației și Cercetării va cuprinde în bugetul anual propriu fonduri privind finanțarea programelor de cercetare-dezvoltare privind promovarea și utilizarea energiei nucleare.

CAPITOLUL VIII

Dispoziții tranzitorii și finale

Art.22 - (1) Organizarea și funcționarea CNEN se stabilește prin hotărâre a Guvernului în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe.

(2) Consiliul Interministerial pentru Energie Atomică își încetează activitatea la data intrării în vigoare a hotărârii Guvernului prevăzută la alin.(1).

Art.23 - Pe data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe, Legea nr.61/1974 cu privire la desfășurarea activităților în domeniul nuclear din România, publicată în Buletinul Oficial al României, Partea I, nr.136 din 2 noiembrie 1974, Legea nr.6/1982 privind asigurarea calității obiectivelor și instalațiilor nucleare, publicată în Buletinul Oficial al României, Partea I, nr.106 din 20 noiembrie 1982, precum și orice alte dispoziții contrare, se abrogă.

Contrasemnează:

Ministru delegat la Ministerul Educației
și Cercetării pentru activitatea de cercetare
Șerban Constantin Valeca

Ministrul industriei și resurselor
Dan Ioan Popescu

Ministrul apelor și protecției mediului
Petru Lificiu

Ministrul finanțelor publice
Mihai-Nicolae Tănăsescu

București, 30.01.2003
Nr. 7